

D.O.O
LOVSTVO

PIB: 02273519
PDV: 80/1-00295-9
Ž.R: 520-21130-26

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU „LOVSTVO“ BAR
Danila Lekića br.2 , 85000 Bar tel/fax 030/314-864

**PROGRAM RADA SA FINANSIJSKIM PLANOM
DOO „LOVSTVO“ BAR
za 2024. godinu**

Bar, novembar 2023. godine

S A D R Ž A J

Program rada DOO“Lovstvo“ Bar sadrži:

UVOD

I) OPŠTI PODACI O LOVIŠTU

- 1.1. Granice lovišta, broj zaposlenih, tehnička opremljenost
- 1.2. Površina lovišta
- 1.3. Kratak opis prirodnih i drugih uslova u lovištu

II) STANJE POPULACIJE DIVLJAČI

III) OPIS TEHNIČKE OPREMLJENOSTI LOVIŠTA

IV) PODACI O GAZDOVANJU SA DIVLJAČI I LOVIŠTEM

- 4.1.1. Mjere zaštite divljači u lovištu
- 4.1.2. Mjere uzgoja divljači u lovištu
- 4.1.3. Mjere uređenja lovišta
- 4.1.4. Mjere korišćenja divljači i lovišta
- 4.1.5. Obim lova i plan odstrijela divljači
- 4.1.6. Mjere sprječavanja šteta od divljači i na divljači
- 4.2. Program mjera zdravstvene zaštite životinja
- 4.3. Lovni zabrani
- 4.3.1. Trajni zabrani
- 4.3.2. Privremeni zabrani
- 4.4. Tereni za obuku pasa

V) SKLONIŠTE ZA NAPUŠTENE ŽIVOTINJE

- 5.1. Ciljevi
- 5.2. Zbrinjavanje napuštenih pasa i mačaka
- 5.3. Udomljavanje životinja
- 5.4. Edukacija
- 5.5. Plan smanjenja broja ujeda

VI) FINANSIJSKI PLAN DOO „LOVSTVO“ BAR ZA 2024. GODINU

VII) ZAKLJUČAK

UVOD

Na osnovu člana 19 Zakona o divljači i lovstvu („ Službeni list CG“ , br.52/08 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Društvo sa ograničenom odgovornošću „ Lovstvo“ iz Bara (korisnik lovišta) zaključili su Ugovor o korišćenju lovišta „ Bar“ , broj : 08-314/23-571/16 dana 8. februara 2023. godine .

Ovim ugovorom uređuje se korišćenje lovišta “ **Bar** “ koje je ustanovljeno na cjelokupnoj teritoriji opštine Bar (u njenim administrativnim granicama), osim u dijelu gdje se graniči sa Nacionalnim parkom „ Skadarsko jezero“ , ukupne površine **49.087 ha** , a naročito: uslovi korišćenja lovišta, mjere koje je korisnik lovišta dužan da preduzme u cilju unapređenja lovišta, procjena brojnog stanja divljači po vrstama, prestanak i raskid ugovora i dr.

Na osnovu Zakona o divljači i lovstvu , kao korisnik lovišta „ Bar“, Doo „ Lovstvo“ Bar je dužno da obavlja sledeće poslove i zadatke od javnog interesa:

- izvodi planirane mjere za zaštitu divljači i njene životne sredine, kao mjere za očuvanje i poboljšanje životnih uslova divljači;
- izvodi sanitarni odstrijel bolesne ili povrijeđene divljači;
- vodi evidenciju o zaplijenjenoj i nađenoj uginuloj divljači;
- sakuplja u saradnji sa institucijama iz oblasti zaštite prirode, podatke o divljači i njenoj životnoj sredini po određenoj metodologiji monitoringa;
- izvodi planirane mjere za sprječavanje štete od divljači in a divljači;
- procjenjuje štete od divljači in a divljači;
- čuvanje lovišta i druge poslove zaštite u skladu sa propisima;
- učestvuje u obrazovanju i osposobljavanju lovaca;
- izdaje dozvole za lov;
- izdaje potvrde o porijeklu divljači i njenih djelova;
- evidentira sredstva ostvarena korišćenjem lovišta;
- vršenje drugih poslova i zadataka , u skladu sa ovim zakonom.

Potpisivanjem Ugovora o korišćenju lovišta „ Bar“, stekli su se uslovi za izradu Lovne osnove koja je urađena u skladu sa Zakonom sa periodom važenja od 1.aprila 2023 godine do 31. marta 2033. godine. Za uzgoj zaštitu i korišćenje divljači veliki značaj imaju određene međunarodne konvencije i ugovori , kojih je Crna Gora potpisnica pa je iz tog razloga i lovna osnova usklađena sa tim.

I) OPŠTI PODACI O LOVIŠTU

1.1. Granice lovišta, broj i kvalifikacija zaposlenih, tehnička opremljenost

- GRANICE LOVIŠTA -

Odlukom o utvrđivanju lovnih područja („Sl. list CG“, broj 14/09), na teritoriji Crne Gore utvrđeno je pet lovnih područja: Sjeverno, Istočno, Centralno, Submediteransko i Mediteransko lovno područje, koje obuhvata pored teritorija opština Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budvu, Bar i teritoriju opštine Bar na čijoj ukupnoj teritoriji se nalazi lovište „Bar“.

Granice lovišta „Bar“ ustanovljene su Odlukom o ustanovljavanju lovišta i osnivanju lovišta sa posebnom namjenom („ Službeni list CG“ , broj 128/22) i opisane su na sljedeći način:

Lovište „Bar“ pripada mediteranskom lovnom području. Granice lovišta su ustanovljene teritorijom opštine Bar, osim u dijelu gdje graniči sa NP „Skadarsko jezero“. Na sjeveru graniči sa opštinom Cetinje, na sjeveroistoku sa Nacionalnim parkom „Skadarsko jezero“, na jugoistoku sa Albanijom, na jugu sa opštinom Ulcinj, na jugozapadu izlazi na obalu mora, i na sjeverozapadu graniči sa opštinom Budva. Granica počinje ispod vrha Gorština na Grdočevici, odakle ide granicom Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“, obilazi Orahovsko polje, obuhvata Umac, izbija na Bisticu, ide preko Crmničkog polja, siječe željezničku prugu ispod Zelenika, nastavlja kolskim putem Virpazar - Boljevići do iznad Virpazara, preko Rajice skreće na istok preko Kršćela, Krnjica, Donjih Murića, Bljaca, Demirovića do mjesta Ckla gdje presjeca put Ckla – Zogaj. Odavde ide granicom prema Albaniji u pravcu juga do kote 496 gdje počinje međuopštinska granica sa Ulcinjom. Proteže se pravcem jugozapada preko Rumije, Krute, Možura i izlazi na more kod Uvale Hladne i ide obalom do Čanja i Uvale Pečinj. Odavde se penje na sjever međuopštinskom granicom sa Budvom preko Velje glave, Veljeg dola, Meteriza do tromede granica opština Budva, Cetinje i Bar ispod vrha Tatarija. Dalje ide međuopštinskom granicom sa Cetinjem preko Crmnice, Orluja grede, Gorštine do Grdočevice na početnu tačku.

- BROJ ZAPOSLENIH -

U DOO „Lovstvo“ Bar pod kojim posluje i Sklonište za napuštene životinje zaposleno je 23 radnika.

- TEHNIČKA OPREMLJENOST -

Lovočuvarska služba je zadužena sa četiri lovačka karabina. Obzirom da je oružje u dobrom stanju ne planira se nabavka novog u narednom periodu. Lovočubar se pojedinačno zadužuje lovačkim oružjem Obrascem broj 9 (devet) koji Društvo zadužuje kod Ministarstva unutrašnjih poslova PJ Bar i ovjerava godišnje.

Društvo posjeduje četiri vozila i to: terensko vozilo Lada Niva 2008. godište, teretno vozilo Fiat Panda 4x4 2011. godište i terensko vozilo Nissan X-trail 2004. godište, i za sklonište za napuštene životinje je obezbjeđeno specijalizovano vozilo sa kavezima za pse Renault Kangoo 2019. godište.

1.2. POVRŠINA LOVIŠTA

Lovište je dijelom ravničarsko, brdsko i planinsko.

Površina lovišta je 48.087 ha, a prikaz strukture površine za lovište „ Bar“ dat je u sledećoj tabeli , a preuzet je iz Izmjena i dopuna Inoviranog elaborata o ustanovljavanju lovišta Crne Gore koje je Vlada Crne Gore donijela 2022. godine.

STRUKTURA POVRŠINA U LOVIŠTU

Struktura zemljišta po namjeni	Površina (ha)
Urbana područja, saobraćaj i industrija	1.430
Deponije	31
Kompleksi kultivisanih parcela	139
Pretežno poljoprivredna zemljišta sa značajnim učešćem prirodne vegetacije	3.778
Lišćarske šume	26.872
Četinarske šume	52
Mješovite šume	158
Pašnjaci	4.462
Sklerofilna vegetacija	436
Prelazno područje šume i makije	10.825
Gole stijene	29
Područja sa oskudnom vegetacijom	808
Močvare	31
Jezera	36
UKUPNO:	49.087

1.3 Kratak opis prirodnih i drugih uslova u lovištu

Lovište " Bar" se može podijeliti na tri geomorfološke sredine – pojasa, i to:

1. Pojas uz morsku obalu,
2. Pojas uz Skadarsko jezero,
3. Pojas masiva Rumije i Sutormana, Lisinja i drugih planina.

U okviru ovih geomorfoloških cjelina, mogu se izdvojiti i sledeće cjeline, koje su posebno zanimljive i to:

- a) Crmnički dio sa prostranom i ravnom kotlinom Crmničkog polja, koji je zanimljiv za razvoj lovstva.
- b) Krajina – koja se nalazi između Rumije i Skadarskog jezera, sa visinama do 1000 m.n.v. i ravnijim terenima na visinama od 400 – 500 m.n.v. koji su zanimljivi za jarebicu kamenjarku.
- c) Površini u zoni naselja Sozina i Gluhi do , na visinama od 600 – 800 m.n.v. koji su zanimljivi za jarebicu kamenjarku, zeca i divlju svinju.

Prema inklinaciji terena, struktura površina u lovištu je sljedeća:

Inklinacija %	Površina ha	Procenat %
< 5	2.307	4,7
Od 6 do 10	2.454	5,0
Od 11 do 20	6.872	14,00
Od 31 do 30	7.363	15,00
>30	30.091	61,3
UKUPNO	49.087	100

II) STANJE POPULACIJE DIVLJAČI

Prema članu 7 Pravilnika o sadržini i načinu izrade lovne osnove i učešću zainteresovanih lica u postupku njenog donošenja („Službeni list CG“ broj 53/11 i 23/12) divljač se osim prema Zakonu o divljači i lovstvu razvrstava na:

1) prema namjeni površina na uzgojnu vrstu - vrsta divljači koja se prvenstveno uzgaja ili se planira uzgajati

2) na ostale vrste - vrste koje prirodno žive u lovištu ili se unose u lovište neposredno pred lovnu sezonu.

Prema načinu migracije divljač se razvrstava na:

1) **stalne vrste** (vrsta divljači koja u lovištu živi tokom cijele godine, u njemu nalazi hranu i zaklon i razmnožava se);

2) **sezonske vrste:**

- vrsta divljači koja prelazi iz lovišta u lovište tokom cijele godine, u zavisnosti od godišnjeg doba;

- selice stanarice (gnjezdarice) - vrsta divljači koja dolazi u lovište tokom proljeća, u njemu se hrani, sklanja i razmnožava, a u jesen odlazi i

- selice zimovalice - vrsta divljači koja u lovište dolazi tokom jeseni i zime, u njemu se hrani i sklanja, a u proljeće odlazi;

3) **povremene vrste** - vrsta divljači koja dolazi u lovište samo povremeno, u njemu se hrani, sklanja i razmnožava i

4) **prolazne vrste** - vrsta divljači koja tokom svoje migracije prolazi kroz lovište.

Brojno stanje divljači utvrđeno je u skladu sa **Pravilnikom o metodologiji za utvrđivanje i praćenje brojnog stanja divljači i Pravilnikom o sadržini i načinu izrade lovne osnove i učešću zainteresovanih lica u postupku njenog donošenja**, kao i upustvima datim u Programu razvoja lovstva (2014 – 2024), od strane stručne službe korisnika lovišta, u saradnji sa pojedinim članovima društva – lovcima, i to za:

1) **krupnu divljač** – procjenom brojnosti, opažanjem i praćenjem tokom cijele lovne godine, a iskazan je brojem grla po polnoj i dobnoj strukturi;

2) **sitnu divljač** – procjenom brojnosti u proljeće i praćenjem tokom cijele lovne godine.

Utvrđeni prolječni fond divljači u lovištu „ Bar“, na dan 01.04.2023. godine, uzet kao početno brojno stanje divljači za izradu lovne osnove, dat je u sledećoj tabeli:

<i>Uzgojne vrste krupne dlakave divljači</i>		
Svinja divlja (<i>Sus scropha</i> L.)		378
<i>Uzgojne vrste sitne dlakave divljači</i>		
Zec obični (<i>Lepus europaeus</i> Pall.)		2.420
<i>Uzgojne vrste pernate divljači</i>		
Jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca</i> Meissn.)		760
<i>Ostale vrste krupne dlakave divljači</i>		
1.	Vuk (<i>Canis lupus</i> L.)	15
<i>Sitna dlakava divljač</i>		
2.	Jazavac (<i>Meles meles</i> L.)	160
3.	Mačka divlja (<i>Felis silvestris</i> Schr.)	30
4.	Kuna bjelica (<i>Martes foina</i> Ehr.)	300
5.	Kuna zlatica (<i>Martes martes</i> L.)	300
6.	Vjeverica (<i>Sciurus vulgaris</i> L.)	150
7.	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	50
8.	Šakal (<i>Canis aureus</i> L.)	100
<i>Ostale vrste pernate divljači – stalne vrste</i>		
9.	Golub pećinar (<i>Columba livia</i> Gmelin.)	3.000
10.	Gugutka (<i>Streptopelia decaocto</i> Friv.)	2.000
11.	Svraka (<i>Pica pica</i> L.)	2.000
12.	Sojka (<i>Garrulus glandarius</i> L.)	2.000
<i>Ostale vrste pernate divljači – migratorne vrste (u toku lovne godine)</i>		
13.	Golub grivnjaš (<i>Columba palumbus</i> L.)	7.000
14.	Grlica (<i>Streptopelia turtur</i> L.)	1.000
15.	Prepelica pućpura (<i>Coturnix coturnix</i> L.)	11.000
16.	Patka krža kržulja (<i>Anas crecca</i> L.)	8.000
17.	Šumska šljuka – bena (<i>Scolopax rusticola</i> L.)	10.000
18.	Bekasina (kokošica) (<i>Gallinago gallinago</i> L.)	1.000

Po prestanku zimskog perioda a prije kretanja vegetacije dok je vidljivost i preglednost terena dobra, obaviće se redovno brojanje divljači. Populacija divljači, njihova brojnost i stanje, se prati tokom čitave godine, pa prebrojavanje divljači na kraju lovne sezone služi za eventualne korekcije brojnog stanja divljači. Stvarno brojno stanje divljači nije moguće sa apsolutnom tačnošću utvrditi, ali dobrom organizacijom može se doći do približnog broja stanja divljači, prilikom čega je dozvoljena greška pri prebrojavanju divljači do $\pm 20 \%$.

III) OPIS TEHNIČKE OPREMLJENOSTI LOVIŠTA

Pregled lovnih objekata (lovno-uzgojnih, lovno-tehničkih i lovno -turističkih), u lovištu „ Bar“ na dan 01.04.2023. godine, dat je u sledećoj tabeli:

	Naziv objekta	Jedinica mjere		
		ha	m2	kom
1.	Zabrani	7.514		
2.	Lovni rezervati	1.790		
3.	Hranilišta za dlakavu divljač			30
4.	Hranilišta za pernatu divljač			17
5.	Pojilišta			60
6.	Solila			20
7.	Fazanerija			1
8.	Kaljužišta			6
9.	Prihvatišta za divljač			1
10.	Zimovališta za pernatu divljač			1
11.	Uzgajališta – ograđeni prostori			1
12.	Lovačke staze i putevi		250km	
13.	Osmatračnice – čeke zatvorene			2
14.	Poligoni za obuku pasa			5
15.	Volijeri			1
16.	Objekti za skladištenje hrane			1

Kontrolisani lov na određenim a zaštita i prihranjivanje na ostalim terenima u planu je kao mjera održavanja broja jedinki na optimalnom nivou. Ove mjere posebno se odnose na populacije jarebica i zečeva.

Usled povoljnih klimatskih i ostalih uslova povećana je populacija divlje svinje te će se nastaviti planiranim mjerama kontrolisanog odstrela tokom 2024/25 lovne sezone uz obaveznu veterinarsku kontrolu odstrijeljene divljači.

Većini naše lovne divljači u zimskim mjesecima je neophodna prihrana , koja će biti pravovremeno i pravilno izvedena. U lovnoj 2024/25 godini je planirana prihrana jarebice i divlje svinja (zrnasta,kabasta i gomoljsta hrana) .

Prihranjivanje počinje u septembru tako da divljač zna gdje može naći hranu kad joj zatreba. Hranilišta ili mjesta za ostavljanje zrnaste i kabaste hrane su odabrana i rasprostranjena prema vrsti divljači koja se prihranjuje na sledećim terenima:

- Mikulići, Crveni brijegovi ispod puta i Vrsuta (prihrana zeca i jarebice)
- Mali Mikulići, Sutorman – Pozane , Ilino brdo -Jasen , Dračevica- Vučedabići, Krnjice (prihrana divlje svinje).

IV) PODACI O GAZDOVANJU SA DIVLJAČI I LOVIŠTEM

4.1.1 Mjere zaštite divljači u lovištu

Društvo će kao korisnik lovišta „Bar“ nastaviti preduzimanje mjera zaštite divljači u lovištu, i to:

- čuvanje lovišta putem organizovane lovočuvarske službe uz saradnju sa pripadnicima MUP-a PJ Bar,
- suzbijanje nezakonitog lova,
- poštovanje zakonom određenih lovni sezona za sve vrste divljači,
- skraćivanje lovne sezone ili smanjenjem broja lovni dana, ako u lovištu dođe do smanjenja brojnog stanja neke vrste lovostajem zaštićene divljači ispod prirodnog kapaciteta,
- smanjivanje broja predatora koji prave štetu u lovištu,
- sprovođenje preventivni mjera u lovištu radi zdravstvene zaštite divljači i drugih životinjskih vrsta,
- spašavanje divljači od elementarnih nepogoda (snijeg, led, poplava, požar i dr.),
- obezbjeđivanje mira u lovištu,
- preduzimanje preventivni mjera prilikom obavljanja poljoprivredni i drugi radova ili upotrebe hemijskih i drugi sredstava,
- obezbjeđivanje uslova za opstanak i razmnožavanje ugroženih životinjskih vrsta,
- sprovođenje mjera propisanih međunarodni ugovorima o zaštiti migratorni vrsta
- druge mjere predviđene zakonom i planskim aktima.

4.1.2. Mjere uzgoja divljači u lovištu

Mjere uzgoja divljači u lovištu koje će Društvo, kao korisnik lovišta, preduzeti u cilju uzgoja divljači su:

- dovoljne količine biljne hrane (melioracijom pašnjaka i livada, obrada vještačkih livada i njiva za divljač, nabavka potrebnih količina krmne, zrnaste ili gomoljaste hrane),
- dovoljno broja solila i količina soli za preživare;
- održavanje pojilišta i
- izgradnja zaklona.

4.1.3.Mjere uređenja lovišta

Mjere uređenja lovišta koje će Društvo kao korisnik lovišta, preduzeti radi izgradnje i održavanja lovnih objekata su:

- obnavljanje graničkih oznaka (metalne i drvene table) sa upozorenjima na granice lovišta, i granice lovnog zabrana;
- održavanje osmatračnica koje su postavljene na mjestima u lovištu podesnim za praćenje kretanja i posmatranja divljači – njihovog razvoja, zdravstvenog stanja i trofejne vrijednosti;
- održavanje zatvorenih čeka za osmatranje krupnih zvijeri i divljih svinja.
- održavati objekte (hranilice) za ponudu hrane biljnog i životinjskog porijekla,
- održavanja i redovne dopune solila i
- uređenje i održavanje izvora, i pojila te uređenje i održavanje prirodnih prostora gdje se zadržava voda;
- održavanje pristupnih staza i puteva sa kojih se može divljač posmatrati ili snimati

4.1.4.Mjere korišćenja divljači i lovišta

Mjere koje će Društvo, kao korisnik lovišta, preduzeti u cilju korišćenja divljači i lovišta obuhvataju:

- organizovanje grupnih posjeta u pejzažno atraktivnim staništima divljači,
- organizovanje foto-lova ili snimanja,
- realizaciju sanitarnog odstrijela radi izlučivanja bolesnih ili na bolest sumnjivih jedinki,
- realizaciju uzgojnog odstrijela radi izlučivanja uzgojno nepoželjnih jedinki,
- hvatanje divljači radi naseljavanja drugih staništa,
- realizaciju redovnog odstrijela radi korišćenja godišnjeg prirasta za održavanje (planiranih) optimalnih kapaciteta, polne i dobne strukture (ili podnošljive brojnosti kod predatora) u lovištima i
- korišćenje mesa i drugih djelova divljači.
- održavanje populacija na optimalnoj brojnosti mjerama korišćenja,
- dodatna ponuda nedostajućih hraniva biljnog i životinjskog porijekla,
- kontakti sa stanovništvom radi sprječavanja šteta na imanjima.

Sve naprijed navedene mjere i zahvati, prilagođavati će se uzgoju prvenstveno uzgojnih-glavnih vrsta divljači u lovištu:

- **Uzgojne vrste krupne divljači:**
svinja divlja (Sus scropha L.)
- **Uzgojne vrste sitne divljači:**
zec obični (Lepus europaeus Pall.)
jarebica kamenjarka (Alectrois graeca Meissn.)

Takođe, navedene mjere će se sprovoditi i pri gazdovanju sa ostalim vrstama divljači u lovištu, kako stalnim tako i prolaznim- sezonskim.

Lovne sezone divljači u Crnoj Gori

Lovne sezone divljači u Crnoj Gori propisane su Pravilnikom o lovnim sezonama („, Službeni list CG“, br.34/09, 48/09, i 60/10) , kako je dato u sledećoj tabeli:

<i>Vrsta divljači</i>	<i>Lovna sezona</i>
<i>Krupna dlakava divljač</i>	
Svinja divlja	1.oktobar – 31.januar
Vuk	1.oktobar – 28/29. februar
<i>Sitna dlakava divljač</i>	
Jazavac	1.oktobar – 30. novembar
Kuna bjelica	1.oktobar – 31. januar
Kuna zlatica	1.oktobar – 31. januar
Zec	1.oktobar – 31.decembar
Lisica, šakal	1.oktobar – 28/29.februar
<i>Pernata divljač</i>	
Jarebica kamenjarka	1.oktobar – 31.decembar
Prepelica pućpura	1.avgust – 31.oktobar
Šumska šljuka, golub grivnjaš	1.novembar – 15.februar
Grlica	1.avgust – 31.decembar
Patka krža	15.avgust – 15.februar

4.1.5.Obim lova i plan odstrijela divljači – domaći lovci

Lovostajem zaštićena dlakava divljač

	<i>Vrsta</i>	<i>Ukupan odstrijel</i>
1	Zec (<i>Lepus europaeus</i>)	200

Lovostajem zaštićena pernata divljač

	<i>Vrsta</i>	<i>Ukupan odstrijel</i>
1	Šumska šljuka (<i>Scolopax rusticola</i>)	500
2	Prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>)	600
3	Golub grivaš (<i>Columba palumbus</i>)	200
4	Grlica (<i>Streptopelia turtur</i>)	120
5	Patka krža(<i>Anas crecca</i>)	150
6.	Jarebica	

Zakonom nezaštićena dlakava divljač

	<i>Vrsta</i>	<i>Ukupan odstrijel</i>
1	Divlja svinja (<i>Sus scrofa</i>)	150
2	Jazavac (<i>Meles meles</i>)	20
3	Kuna bjelica (<i>Martes foina</i>)	50
4	Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	10
5	Vuk (<i>Canis lupus</i>)	8
6	Šakal (<i>canis aureus</i>)	30
7	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	25

Od naprijed navedenih kvota za odstrijel divljači za organizaciju Ino lova navedene su odstrijelne kvote koje se ne smiju prekoračiti iz tabele koja slijedi:

Obim lova i plan odstrijela divljači - Ino lov

Lovostajem zaštićena pernata divljač

	<i>Vrsta</i>	<i>Ukupan odstrijel</i>
1	Šumska šljuka (<i>Scolopax rusticola</i>)	300
2	Prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>)	300
3	Patka krža (<i>Anas crecca</i>)	50
4	Golub grivaš (<i>Columba palumbus</i>)	100

Zakonom nezaštićena dlakava divljač

	<i>Vrsta</i>	<i>Ukupan odstrijel</i>
1	Divlja svinja (<i>Sus scrofa</i>)	15

4.2. PROGRAM MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA

U sklopu kampanje podizanja svijesti o afričkoj kugi svinja vršiće se obuke u 2024. godini kao i tokom 2023. godine obuka stručnih lica u lovištima, lovištima posebne namjene i u nacionalnim parkovima u Crnoj Gori, u svrhu jačanja spremnosti Crne Gore u slučaju pojave Afričke kuge svinja, uz podršku FAO - Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu i Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, a u organizaciji Lovačkog saveza Crne Gore.

Afrička kuga svinja (AKS) je kontagiozna, virusna, zarazna bolest domaćih i divljih svinja koja se manifestuje u vidu hemoragične groznice, a smrtnost može dostići i 100%. Uzročnik bolesti je virus koji je izrazito otporan na spoljne uslove i ostaje dugotrajno prisutan na zaraženom području. Afrička kuga svinja nikada nije zabilježena na teritoriji Crne Gore.

Uzimajući u obzir nezaustavljivo širenje ove bolesti evropskim kontinentom, a naročito pojavu bolesti u Bosni i Hercegovini, posebno u pograničnom području prema Crnoj Gori, zatim Hrvatskoj, kao i dužu prisutnost u Srbiji i Sjevernoj Makedoniji i ostalim zemljama regiona, način prenošenja i širenja, nepostojanje vakcine kao ni efikasne terapije protiv ove bolesti, afrička kuga svinja trenutno predstavlja najveću prijetnju sektoru svinjarstva Crne Gore i lovstvu u populaciji divljih svinja.

Bolest nije opasna za ljude i druge životinje!

Oboljevaju isključivo domaće i divlje svinje, svih kategorija.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove već duži period sprovodi niz aktivnosti koje su usmjerene na prevenciju odnosno na mjere za spriječavanje pojave ove bolesti, kao što su pojačani nadzor domaćih i divljih svinja i rigorozna kontrola uvoza svinja i proizvoda dobijenih od svinja na graničnim inspeksijskim mjestima kao i podizanje nivoa informisanosti i spremnosti svih uključenih – držaoci svinja, veterinarsko osoblje, lovci, granične službe, uvoznici mesa i proizvoda od mesa svinja i drugi.

Prema obavještenju o uzorkovanju radi utvrđivanja prisustva virusa afričke kuge svinja i klasične kuge svinja u prirodi, među populacijom divljih svinja Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove broj 003/1-312/23-4220 od 20.09.2023. godine potrebno je dostaviti veterinarskim ambulantom uzorke od odstrijeljenih 20 divljih svinja za lovište „ Bar“.

Takođe, prema obavještenju o uzorkovanju u svrhu monitoringa uspješnosti oralne vakcinacije, kao i utvrđivanja prisustva/odsustva antigena virusa bjesnila u populaciji lisica, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove broj 003/1-312/23-4221 od 20.09.2023. godine potrebno je dostaviti veterinarskim ambulantom 9 odstrijeljenih lisica za lovište „ Bar“.

4.3. LOVNI ZABRANI

Radi obezbjeđenja što povoljnijih uslova za reprodukciju divljači, u lovištu „ Bar“ izdvajaju se sledeći lovni zabrani:

4.3.1. Trajni lovni zabrani:

» **Spič** - Granica zabrana počinje od pristaništa u Sutomoru i ide obalom ispod Golog brda, Spičanskog polja i Crnog rta, i dalje obalom do granice sa Budvom, preko brda Dubovica izbija na Jadransku magistralu kod Kufina pa u pravcu Sutomora, južno do brda Nehaj, odakle skreće putem iznad Spičanskog polja nazad do pristaništa. Površina ovog zabrana iznosi **930 ha**.

» **Njegalica** – Granica zabrana ide od sela Utrg sa južne strane pa zapadno međuopštinskom granicom sa opštinama Budva i Cetinje pa sjeverno do lovnog zabrana „Bjelasica“. Površina ovog zabrana iznosi **860 ha**.

4.3.2. Privremeni lovni zabrani

» **Rumija** – Granica zabrana ide od Velembusa prema potoku u Tuđemilima sa obje strane puta do Bokarina kod džamije. Površina ovog zabrana iznosi **1.073 ha**.

» **Zabran Krajina** – Granica lovnog zabrana počinje na brdu Steglaš gdje se graniči sa opštinom Ulcinj i spušta se cestom prema selu Arbneš i nastavlja prema Ostrosu, Koštanjica, Teane do Gornje Briske do Livara. Od Livara ide prema vrhu Rumije na Kozjak, gdje se spušta do međuopštinske granice sa Ulcinjom, te vrhom nastavlja na Golo brdo, Debelin, Kašare, Liponjak, Crnabrt, brijeg Bušat do Steglaša. Površina ovog zabrana iznosi **2.650 ha**.

» **Zabran Vučka gora** – Ovaj zabran se prostire od mosta Tanki rt, glavnom cestom Bar-Podgorica, skreće putem ka selu Dabovići prema selu Komarno do granice sa opštinom Cetinje. Dalje se spušta granicom između opština Bar i Cetinje, prema teritoriji koju zahvata Nacionalni park „Skadarsko jezero“. Površina ovog zabrana iznosi **1.950 ha**.

4.4. TERENI ZA OBUKU PASA

U okviru površina koje su iz bilo kog razloga zabranjene za lov, spadaju i površine za trening i obuku pasa. U tu svrhu je potrebno obilježiti te površine u iznosu od 5% površine lovišta " Bar ", a na osnovu (Zakona o divljači i lovstvu, član 59).

Za vrijeme obuke i treniranja lovačkih pasa zabranjen je lov i uznemiravanje divljači i drugih životinjskih vrsta.

Za vrijeme obuke i treniranja lovačkih pasa zabranjeno je nošenje oružja.

Zabranjen je trening i obuka pasa u periodu od 01. marta – 30. juna tekuće godine.

Posebno se izdvajaju površine za treninge i obuku pasa za pernatu i dlakavu divljač.

Tereni za obuku pasa nalaze se na sledećim lokacijama:

Volujica – Za obuku svih vrsta lovačkih pasa određuje se teren na brdu Volujica od bazena Luke Bar do tunela „Ćafe“.

Crmničko polje – Za obuku za pse ptičare određuje se teren Crmničko polje – ispod stanice Crmnice putem prema crpnoj stanici između pružnog nasipa i rijeke.

Sutorman – Za obuku za pse goniče određuje se teren Sutorman od manastira Ribnjak prema Strelištu do Starog kolskog tunela.

Lisinj - Za obuku za pse goniče određuje se teren Lisinj od Gornjih poda prema Krstu do Škurte.

Obida - Za obuku za pse goniče određuje se teren Obida od raskrsnice prema selu Godinje, putem prema Ostrosu do izvora Studenac ispod puta u selu Godinje.

V) SKLONIŠTE ZA NAPUŠTENE ŽIVOTINJE

Program kontrole i smanjenja populacije napuštenih pasa i mačaka na teritoriji opštine Bar predstavlja glavni cilj smanjivanja brojnosti populacije napuštenih pasa i mačaka i održavanje tako ograničene populacije radi ostvarivanja sledećih ciljeva:

- ograničavanje na prihvatljivu mjeru populacije napuštenih pasa i mačaka koji žive na javnim površinama;
- unapređivanje dobrobiti i zdravlja vlasničkih i nevlasničkih pasa i mačaka;
- promovisanje odgovornog vlasništva;
- stvaranje i održavanje populacije pasa i mačaka koja je imuna na bjesnilo;
- smanjivanje rizika od ostalih zoonoza;
- smanjivanje drugih rizika za zdravlje ljudi;
- zaštita životne sredine i drugih životinja od rizika.

Program definiše mjere i metode koje će na najadekvatniji, održiv i human način u vremenskom periodu od pet do deset godina smanjiti brojnost populacije napuštenih pasa i mačaka koji žive na javnim površinama. Sprovođenje ovog programa rukovodi se načelom humanosti i metodom „Uhvati – steriliši – pusti“, sa posebnim osvrtom na zaštitu zdravlja ljudi i životinja.

Edukaciji i mjerama protiv napuštanja posvetiće se posebna pažnja, kao i kontroli i sankcionisanju neodgovornih vlasnika čija nebriga i nepoštovanje pozitivnih pravnih propisa, ali i moralnih načela direktno uzrokuju povećanje broja napuštenih pasa i mačaka.

Kao upravitelji skloništa za napuštene životinje rukovodimo se pažnjom dobrog domaćina, obezbjedili smo uslove kojima se zadovoljavaju životne potrebe životinja, kao što su dovoljna količina kvalitetne hrane i vode, prostor za kretanje, higijenski uslovi života, kontakt sa životinjama i očuvanje fizičke i psihičke cjelovitosti životinje, preduzimanje i sprovođenje preventivnih, dijagnostičkih i drugih mjera radi očuvanja zdravstvenog stanja životinje i sprečavanja nastanka povreda, bolesti, stresa, bola i smrti životinje.

5.1. CILJEVI

Osnovni cilj je smanjenje populacije napuštenih pasa i mačaka na javnim površinama grada, i time se uspostavlja minimalan i kontrolisan broj napuštenih pasa i mačaka na javnim površinama, čime se izbjegavaju neprijatnosti i teže posledice po građane i same životinje.

Kontrolom populacije napuštenih pasa i mačaka se prevashodno postiže zaustavljanjem njenog daljeg rasta, sprovođenje mjera masovne sterilizacije i planskim zbrinjavanjem u skloništu ali i promovisanjem i stimulacijom sterilizacije vlasničkih pasa i mačaka u skladu sa pozitivnim pravnim propisima, te mjerama protiv napuštanja životinja (čipovanje i registracija vlasničkih pasa i mačaka, edukacija vlasnika o odgovornom vlasništvu i zakonskim obavezama, kažnjavanje neodgovornih vlasnika).

- **Registracija i obilježavanje svih pasa i mačaka** je ključna preventivna mjera , kojom je olakšan nadzor nad njihovim kretanjem , trgovinom , prevozom, odnosno pronalaženjem izgubljenih, napuštenih i otuđenih pasa i mačaka. Na taj način svaki pas i mačka bi bio evidentiran i znao bi se njegov vlasnik.
- **Sterilizacija** je najefikasnija mjera kojom se sprečavanjem nekontrolisane reprodukcije smanjuje broj napuštenih pasa i mačaka na javnim površinama i reguliše brojnost njihove populacije u skloništu, a takođe se uspostavlja kontrola reprodukcije vlasničkih pasa i mačaka čime bi se u naredne 3 do 4 godine takoreći u potpunosti riješio problem napuštenih pasa i mačaka.
- **Odgovorno vlasništvo** podrazumijeva da vlasnik psa ili mačke prihvata različite obaveze u skladu sa zakonom i potrebama životinja u smislu ponašanja , okruženja i fizičkih potreba , ali i sa prevencijom rizika koji bi pas ili mačka mogli da predstavljaju za ljude ili životnu sredinu.
- **Kapaciteti službe za rad u skloništu za napuštene životinje**
- tehnička opremljenost službe za hvatanje , prevoz ,liječenje i zbrinjavanje je u potpunosti opremljena sa specijalizovanim vozilom za uhvaćene pse kao i opremom za hvatanje (dugačke zaštitne rukavice, sajle, puvaljke i strelice za uspavlivanje).
- Služba za hvatanje i zbrinjavanje napuštenih pasa je adekvatno obučena i u narednom periodu će se raditi na daljem osavremenjavanju službe , podizanje kapaciteta kao i nivou obučenosti zaposlenih.
- Veterinarska ambulanta je opremljena za rad u saradnji sa privatnom veterinarskom ambulantom „ Popović“ sa kojom je potpisan ugovor do maja 2024. godine i angažovanjem veterinara koji je obavezan svakog radnog dana da obavlja veterinarsku djelatnost u skladu sa pravilima veterinarske etike i zdravstvene zaštite životinja.
Nabavka dodatne opreme za potrebe veterinarske ambulante i nesmetan rad je planirana u 2024. godini i to: monitoring za životinje, digitalni otoskop, EKG za pse i mačke, sterilizator, ultrazvuk.
- Smještajni kapaciteti skloništa je za 80 pasa i 20 mačaka
- Saradnja sa medijima predstavlja jedan od načina promovisanja udomljavanja pasa i mačaka i predstavlja oblik edukacije građana jer se istovremeno ukazuje na problem napuštanja kućnih ljubimaca od strane neodgovornih vlasnika kao i na najhumaniji način na koji građani mogu da se uključe u proces rješavanja problema napuštenih životinja.
Dosadašnja saradnja sa lokalnim medijima je na dobrom nivou a posebno sa lokalnim portalom „ Jedro“.

5.2. ZBRINJAVANJE NAPUŠTENIH PASA I MAČAKA

Hvatanje napuštenih pasa i mačaka na javnim površinama grada a naročito u slučajevima kada se stručnom opservacijom nadležnih službi ustanovi da je njihov broj na određenoj lokaciji prevazišao kapacitet te lokacije i da je time ugrožena bezbjednost građana, po prijavi građana i u slučajevima kada postoji nalog nadležnog državnog organa.

- Napuštene životinje se hvataju savremenim metodama i sredstvima, na način koji će izazvati najmanji nivo straha , bola i stresa kod životinja koje se hvataju.
- Nakon hvatanja napuštenih životinja koje su se nalazile na javnim gradskim površinama, službenici zoohigijene transportuju ih do skloništa u skladu sa zakonskim odredbama.
- Životinje se evidentiraju u bazi podataka o napuštenim psima, obavezan je klinički pregled od strane veterinarara i ukoliko se ustanovi bilo kakvo oboljenje, takve se životinje u skladu sa procjenom doktora – veterinarom podvrgavaju medinskom tretmanu do izliječenja.
- Sve napuštene životinje koje su kliničkim pregledom konstatovano zdrave moraju se podvrgnuti sterilizaciji, dehelmintizaciji, vakcinaciji protiv infektivnih bolesti , trajno obilježiti mikročipom.
- U skladu sa Zakonom o dobrobiti životinja , po isteku 30 – og dana boravka u askloništu ne pronade vlasnik odnosno ako se ne zbrine na drugi način a ukoliko nije agresivna ili izuzetno stara ili neizlječivo bolesna, takav životinja se može vratiti na lokaciju na kojoj je je služba zoohigijene uhvatila.
- Poslije vraćanja na lokaciju sa koje je dovedena , vlasnički status životinje ostaje nepromjenjen. Takva se životinja i dalje smatra napuštenom , odnosno životinjom bez vlasnika.

5.3. UDOMLJAVANJE ŽIVOTINJA

Udomljavanje životinja predstavlja najhumaniji način zbrinjavanja kojim se napuštenim psima i mačkama obezbjeđuje trajni dom.

Psi mačke koji se daju na usvajanje moraju biti klinički zdravi , sterilisani, vakcinisani protiv bjesnila i očišćeni od crijevnih parazita. Prilikom usvajanja životinje zaključuje se Ugovor o usvajanju životinje kojim su regulisana prava i obaveze i međusobni odnosi.

Međusobna saradnja sa NVO organizacijama i aktivnosti treba da budu usmjerene ka svim građanima , uzimajući u obzir bezbjednost i ljudi i životinje.

Nvo organizacije kroz svoje aktivnosti koje se odnose na edukaciju građana , i organizaciju udomljavanja napuštenih životinja trebaju da doprinose da građani bolje razumiju problem napuštenih životinja.

Posjete skloništu za napuštene životinje su za građane dozvoljene svakog radnog dana od 11:00 h do 13:00 h dok subotom je vrijeme posjete od 10:00 h do 13.00 h.

Na sajtu skloništa za napuštene životinje azil.bar mogu se pronaći informacije o životinjama koje se trenutno nalaze u našem skloništu, kao i o onim koje su uspješno udomljene. Takođe, građani imaju mogućnost objaviti oglas za udomljavanje životinja i pružiti im topli dom koji zaslužuju.

5.4. EDUKACIJA

Sve generacije građana treba da budu obuhvaćene edukacijom jer ona predstavlja ključni segment kontrole brojnosti pasa i mačaka.

Edukacija vlasnika treba prvenstveno da podstiče njihovu veću odgovornost da bi se smanjila učestalost napuštanja kućnih ljubimaca, ali mora biti i usmjerena ka brizi o psima i mačkama ,ponašanju životinja i prevenciji ujeda.

Veterinarske ustanove sa stručne strane vrše edukaciju građana promovišući odgovorno vlasništvo, a naročito preventivne mjere usmjerene ka neželjenoj reprodukciji kućnih ljubimaca i treba da imaju glavnu ulogu u prevenciji i brizi o dobrobiti životinja, kao i da budu uključene u kontrolu populacije pasa i mačaka koordinišući svoje aktivnosti sa nadležnim gradskim institucijama.

5.5 PLAN SMANJENJA BROJA UJEDA

Ujedi pasa predstavljaju ozbiljan problem za javno zdravlje svake lokalne samouprave. Žrtvama ujeda ne nanosi se samo fizička šteta, nego i emocionalna i psihološka. Riziku ujeda su najizloženija mala djeca, stariji ljudi kao i drugi koji zbog prirode posla mogu doći u kontakt sa vlasničkim i nevlasničkim psima.

Bez obzira na dobro planirane strategije koje se sprovode, povrede nanosene od strane pasa nikada se ne mogu svesti na nulu, zato je potrebno planirati proaktivni pristup rešavanju ovog problema koji će u sebi sadržavati sve stepene prevencije od obuke predškolske i školske djece do edukacije stanovništva.

Plan prevencije ujeda pasa sadrži sve one mjere koje su potrebne da bi se smanjio broj ujeda na nivou lokalne samouprave i mora se sprovoditi kontinuirano, sa ciljem da se broj ujeda smanji.

Osnovni principi ovakvog plana su:

- Ljudstvo obučeno da na terenu prepozna problematiku vezanu za ujede pasa,
- Registracija svih pasa koji žive na području lokalne samouprave;
- Donošenje lokalnih odluka o izvođenju i držanju pasa;
- Kontrola pasa koji se slobodno kreću i izlaze samibez nadzora vlasnika;
- Uspostavljanje karantina za agresivne pse koji nanesu povredu;
- Sakupljanje svih relevantnih podataka i njihova analiza;
- Edukacija o odgovornom vlasništvu;
- Kontrola vlasničkih životinja u smislu izvršenih vakcinacija;
- Koordinacija svih učesnika u sprovođenju plana;
- Kontinuirano sprovođenje svih mjera.

Veoma važnu ulogu imaju licencirani veterinari u prevenciji ujeda pasa i u edukaciji, obučeni da prepoznaju problematiku vezanu za incidente i ponašanje pasa u određenim prilikama i prepoznavanje tipičnog i atipičnog ponašanja tih pasa.

Jedan od najvažnijih aspekata plana jeste i obuka djece koju treba započeti u najranijim uzrastima. Većina djece bez straha prilazi životinjama ali su djeca ponekad bučna i sklona naglim pokretima što svaka životinja može da protumači kao napad ili neku vrstu ugrožavanja.

VI) FINANSIJSKI PLAN DOO “ LOVSTVO” BAR ZA 2024. GODINU

Finansijski plan za 2024.godinu projektovan je na osnovu ostvarenih troškova sa 31.10.2023. godine i pretpostavljenih potreba za zadnja 2 mjeseca 2023.godine.

UKUPAN PRIHOD 393.500,00
UKUPAN RASHOD 393.000,00

PRIHODI

PREGLED PLANIRANIH PRIHODA					
I	Opis	Plan za 2023 godinu	Procjena ostvarenja za 12 mjeseci	Plan za 2024 godinu	Index 5:4
1	2	3	4	5	6
1.1	Članarina domaćih lovaca	26.500,00	24.000,00	25.000,00	104
1.2	Članarina ino lovaca	7.000,00	5.000,00	5.000,00	100
1.3	Dnevne dozvole i naknade za odstrijel	3.000,00	3.500,00	3.500,00	100
1.4	Transfer iz budžeta	200.000,00	200.000,00	360.000,00	180
1.5	Refundacija bolovanja	3.000,00			
	UKUPNO	239.500,00	232.500,00	393.500,00	169

OBRAZLOŽENJE:

Ukupno planirani prihodi za 2024.godinu planirani su na iznos 393.500,00 € i veći su u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. za cca 160.000,00 €, a prevashodno se odnose na povećanje transfera-donacije od Opštine Bar. Ostali prihodi su uglavnom planirani na nivou prihoda iz 2023. godine.

PREGLED PLANIRANIH RASHODA					
II	Opis	Plan za 2023 godinu	Procjena ostvarenja za 12 mjeseci	Plan za 2024 godinu	Index 5:4
1	2	3	4	5	6
2.1	Zarada zaposlenih	170.000,00	192.000,00	255.000,00	133
2.2	Odbor direktora-bruto	15.850,00	15.850,00	15.850,00	100
2.3	Ostale naknade zaposlenih	1.500,00	2.350,00	7.750,00	330
2.4	Privremeni i povremeni poslovi-Ugovor o djelu	2.500,00	10.000,00	5.000,00	50
	UKUPNO	189.850,00	220.200,00	283.600,00	128

2.1. Zarada zaposlenih

Planirani troškovi za zarade zaposlenih za 2024. godinu su 255.000,00 € i veći su za 33% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. godinu.

S obzirom da je sklonište za napuštene životinje pušteno u rad, došlo je do promjene sistematizovanih radnih mjesta u skladu sa obimom posla i realnim potrebama radne snage za funkcionisanje u cjelodnevnom režimu. Planirane bruto zarade zaposlenih odnose se na 25 radnih mjesta.

2.3. Ostale naknade zaposlenih

Ostale naknade zaposlenih odnose se na isplate pomoći u slučaju smrti zaposlenog ili člana uže porodice, radne jubileje, kao i ostale naknade propisane odredbama Kolektivnog ugovora.

III	Opis	Plan za 2023 godinu	Procjena ostvarenja za 12 mjeseci	Plan za 2024 godinu	Index 5:4
1	2	3	4	5	6
3.1	Održavanje, uređenje lovišta, objekata i azila	2.500,00	10.000,00	2.000,00	20
3.2	Nabavka osnovnih sredstava	1500,00	32.000,00	14.000,00	44
3.3	Alat i sitan inventar za održavanje lovišta i azila	500,00	2.000,00	3.000,00	150
3.4	Materijal za održavanje higijene kancelarija, dezinfekcija i dezinsekcija azila	100,00	1.100,00	2.600,00	236
3.5	Kancelarijski materijal i izrada dozvola za lov	700,00	700,00	1.200,00	171
3.6	Hrana za napuštene životinje i divljač	12.500,00	2.000,00	12.000,00	600
3.7	HTZ oprema	1.000,00	2.800,00	1.500,00	53
3.8	Održavanje osnovnih sredstava i sajta	3.000,00	5.000,00	5.000,00	100
3.9	Gorivo	10.000,00	10.500,00	18.000,00	171
3.10	Amortizacija	1.400,00	1.400,00	1.500,00	107
3.11	PTT troškovi	2.200,00	3.200,00	4.000,00	125
3.12	Voda	600,00	1.400,00	3.000,00	214
3.13	Električna energija	2.200,00	2.600,00	2.200,00	84
3.14	Usluge kopiranja i koričenja materijala	500,00	900,00	1.000,00	111
3.15	Reklamni i propagandni materijal	200,00	500,00	500,00	100
3.16	Prevoz na službenom putu	200,00	200,00	500,00	250
3.17	Reprezentacija, otvaranje lova i zakup	3.200,00	3.600,00	3.500,00	97
3.18	Osiguranje i registracija vozila	1.100,00	1.500,00	1.500,00	100
3.19	Trošak članarina	1.100,00	600,00	600,00	100
3.20	Provizija banke	350,00	800,00	800,00	100
3.21	Sudske i administrativne takse	100,00	150,00	200,00	133
3.22	Usluge veterinarske ambulante		25000,00	30.000,00	120
3.23	Advokatske usluge	200,00	150,00		
3.24	Osiguranje zaposlenih	500,00	520,00	800,00	153
3.25	Lovno privredna osnova	2.500,00			
	UKUPNO	48.150,00	108.620,00	109.400,00	104
	UKUPNO: II + III	238.000,00	328.820,00	393.000,00	119

3.2. Nabavka osnovnih sredstava

Planirani troškovi za nabavku osnovnih sredstava za 2024. godinu su 14.000,00€ i veći su za 89% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. godinu.

Planirana je nabavka opreme za monitoring za životinje, digitalnog video otoskopa, digitalnog mikroskopa, ekg-a za pse i mačke, uv lampe i sterilizatora kao i ostala potrebna sredstva za sklonište za napuštene životinje.

3.3. Alat i sitan inventar za održavanje lovišta i azila

Planirani troškovi za alat i sitan inventar za održavanje lovišta i azila za 2024. godinu su 3.000,00€ i veći su za 83% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. godinu.

Nakon puštanja u rad skloništa za napuštene životinje uvidjelo se da je neophodne planiranje većih novčanih sredstava za alat i sitan inventar.

3.4. Materijal za održavanje higijene kancelarija, dezinfekcija i dezinsekcija azila

Planirani troškovi za održavanje higijene kancelarija, dezinfekcije i dezinsekcije azila za 2024. godinu su 2.600,00€ i veći su za 96% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. godinu.

Planirani troškovi su uvećani zbog pojave parvo virusa (mačja kuga) koja iziskuje čestu dezinfekciju i dezinsekciju terena, a na osnovu utroška materijala za održavanje higijene za 6 mjeseci 2023. godine.

3.6. Hrana za napuštene životinje i divljač

Dva su razloga manjeg utroška planiranih sredstava za hranu za napuštene životinje:

1. Sklonište je, s obzirom na složene procedure, otvoreno tek u junu.
2. Otvaranje skloništa za napuštene životinje privuklo je donatore koji su tim gestom htjeli pomoći i pokazati brigu o životinjama.

3.9. Gorivo

Planirani troškovi za gorivo za 2024. godinu su 18.000,00€ i veći su za 45% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2023. godinu.

Povećanje cijene goriva, kao i neophodnost nabavke specijalizovanog vozila za azil i utrošak goriva za isti dovelo je do povećanja planiranih sredstava.

3.12. Voda

Nakon puštanja u rad skloništa za napuštene životinje uvidjelo se da su neophodne veće količine vode za održavanje higijene nego što su bile planirane prethodne godine.

Ostali troškovi planirani su uglavnom na nivou troškova iz 2023. godine.

VII) ZAKLJUČAK

Društvo će i u 2024. godini nastaviti sa realizacijom poslova i aktivnosti koje se odnose na upravljanje lovištem „ Bar “ u skladu sa lovno - privrednom osnovom i zakonskim normama iz ove oblasti.

Briga o napuštenim životinjama kao nova djelatnost predstavlja izazov te će cilj društva biti da i u ovoj oblasti budemo među najboljima u regionu i na taj način doprinesemo da komunalna zoohigijena u našoj opštini bude na zavidnom nivou.

Za dalje unapređenje trenutnog stanja u svim sferama kojih se djelatnost ovog društva tiče jedan od uslova je i permanentna komunikacija sa korisnicima naših usluga kao i edukacija o normama koje propisuju zakoni i opštinske odluke a sve u cilju smanjenja neželjenih efekata koji negativno utiču kako na zdravlje građana tako i na očuvanje prirodne sredine.

Doo „ Lovstvo“ Bar
Izvršni direktor
Marko Brnjada